Místo Historical Society v N. S. U.

POKROK ZÁPADU

Založen 1871.--Ročník XXVIII. OMAHA, NEBR., V ÚTERÝ DNE 30. KVĚTNA 1899. Dvojtýdenníku: Ročník VII. číslo 74.

Z BOJIŠTĚ FILIPINSKÉHO.

Makabebové ochotni jsou válčiti proti Tagalům.

Soudnictví na Filipinách zavedeno.

Události posledního týdne dokázaly potřebu mnohem větší armády na Filipinách, bez níž, dle nejlepších autorit vojenských, nelze prosaditi a udržeti americkou svrchovanost na souostroví. Nedostatek vojska hlavně prý zavinil naše značné ztráty v nepatrných šarvátkách a mimo to Američané musejí opouštěti místa jednou dobytá, tak že vlastně jsou neustále na jednom místě.

Filipinci, kteří udeřili na třetí pluk mezi San Miguel a Balinagem, náleželi dle všeho ku armádě del Pilarově a cílem jejich bylo, zmocniti se karavany, kterou gen. Lawton očekával. Také patrně měli v úmyslu zajati slabší oddíly americké a proto ukryli se v houštinách na různých místech podél cesty. Střílelí ze vzdálenosti pouhých 200 yardů a připravili Američanům jednu z nejtužších šarvátek v celé kampani. Filipinci utrpěli ovšem mnohem větší ztráty, nežli Američané, ve všech posledních bitvách. Povstalečtí generálové litují více ztráty zbraní, nežli lidí.

Cizinci, vypuzení z krajiny povstalci ovládané, praví, že hřbitovy ve všech městech plny jsou čerstvých hrobů. Ranění povstalci většinou umírají, ježto nemocnice jejich špatně jsou zařízeny, léky vzácné a lékařů málo. Platné služby konají jedině zajatí ranhojiči ze španělské armády.

Generál McArthur hodlá učiniti pokus s vyzbrojením Makabelů proti jejich starým nepřátelům, Tagalům.

Delegace vynikajících Makabelů navštívila generála a mluvčí její četl adresu, v níž ujišťoval amerického velitele přátelstvím tohoto kmene a stěžoval si, že Tagalové je vraždí a pálí jejich vesnice. Proto žádají, aby dány byly jim zbraně aspoň ku vlastní obraně. Prozatím ozbrojí gen. McArthur pouze sto těchto 'divochů' a osvědčíli se pokus ten, povolá jich do služby, co jenom bude možno.

Generál Otis vydal vyzvání k dobrovolníkům, aby dávali se zapisovati pro dalších šest měsíců, k čemuž kongres právo jim dal.

Major Diggles, ze třináctého minnesotského pluku, jenž těžce zraněn byl na hlavě 8. května blíže San Miguel, zemřel v nemocnici v Manile.

Nadcházející deštivé období povzbudilo povstalce k nové činnosti. Od pádu Malolos nepočínali si tak vyzývavě. Američtí vojáci nuceni jsou spáti oblečeni v zákopech a posádky ve městech také musejí býti připraveny na útok každou chvíli.

Tlupy generálů Luny a Massarda, jež couvly k Tarlacu, ze strachu, že byly by sevřeny mezi sbory generálů Lawtona a Mc Arthura, vrátily se opětně do svých starých zákopů kolem San Fernando, kdež dochází nyní ku každodenním srážkám.

Vojenské úřady americké, mimo vyživování vlastní armády, musejí se starati o domorodé uprchlíky, kteří se nyní do Manily a jiných měst, naším vojskem držených, zrovna hrnou. Nejhorší je, že jsou to z většího dílu ženy, děti a starci, neschopní ku práci. Povstalci nutí totiž silné muže, kteří nechtějí bojovati, ku kopání zákopů a podobným službám a rádi se zbaví osob, z nichž žádného užitku nemají.

Generál Otis oznamuje odboru války, že španělské vojsko opustilo již Jolo a Zamboangu a včera odplulo do Španělska. V Jolo jsou nyní dva prapory našeho vojska. Na ostrově Negros povstalci také začali znepokojovati pokojné obyvatelstvo, ale Otis doufá, že jeden prapor pěchoty postačí ku zjednání pokoje. Na tomtéž ostrově dělníci Eastern Extension Cable Co. byli zrádně přepadeni domorodci a kapitán Tilley ze signálního sboru, jenž na práci dohlížel, se pohřešuje. Pamží o něho velmi obavy.

Včera vydán byl rozkaz, kterýmž se znovuustanovují filipinské soudy, jež byly zavřeny od počátku americké okupace. Přijat byl starý španělský systém, pokud se srovnává se svrchovaností Spojených Států.

Nejvyšším soudcem jest Caltuna Arreltono. Přísedící civilního odvětví jsou Manuel Araulla, plukovník Crowder a Gregoria Aralita. Přísedící trestního odvětví jsou Raymundo Molliza, Ambrosio Rianzares, Julio Lorento, major Young a kapitán Birkhimer. Generálním návladním jest Florentio Torres. Tribunál tento sestaven je dle vzoru amerického nejvyššího soudu a povinnosti jeho budou podobné.

Předepsaná přísaha začíná: 'Uznávám a přijímám nejvyšší autoritu Spojených Států amerických', atd.

Filipinští členové soudního dvora jsou vesměs vynikající právníci. Úřadní řečí bude nadále španělština, ačkoli američtí a britičtí obchodníci usilovali o zavedení angličiny. Generál Otis žádost jejich odmítl s podotknutím, že nebylo by to moudré, rušiti staletý zvyk.

Generál Otis oznámil včera odboru války jména zemřelých vojáků na rány a různé nemoce, mezi nimiž po česku zní Joseph Salvitka, ze setniny E třetího pěšího pluku.

NOVÉ ZPRÁVY DOMÁCÍ.

POLITICKÉ.

Z Washingtonu.

‡ President McKinley rozhodl se již zajeti na západ až do Saint Paulu, ale navštíví-li, též Yellowstone park a pobřeží Tichého oceánu, záleží na okolnostech. V St. Paulu hodlá býti, až se třináctý minnesotský, jihodakotský a jiné pluky ze severozápadu vrátí z Filipin. Příští výlet podnikne president do států novo-anglických a v září súčastní se sjezdu Veliké armády republiky ve Filadelfii.

‡ President McKinley, se schválením všeho kabinetu vydal rozkaz jímž asi 4000 vládních zřízenců vyjmuto jest z působnosti zákona o civilní službě.

‡ Komisař indianských záležitostí, Jones, vrátil se do Washingtonu po nepříjemnosti několika týdnů. Během svého pobytu na západě vyhlédl místo pro indiánský blázinec, na jehož zřízení kongres povolil $25,000. Je to 100 akrů půdy v pěkné krajině blíže Canton, Již. Dak.

Schůze dem. národního výboru.

Na schůzi demokratického národního výboru v St. Louisu, nebylo mnoho rokováno o směru, jakým příští kampaň měla by býti vedena. Pouze 23 státy byly zastoupeny a proto usneseno ponechati všecko důležitější jednání do sjezdu pravidelného, kterýž svolán bude do Chicaga na den 20. července. V St. Louisu vyměňovány pouze náhledy a hlavně poukazováno na důležitost organisace a hojného kampanního fondu.

Bryan o příští platformě.

W. J. Bryan, zrovna před odjezdem ze St. Louisu, vyjádřil svoji spokojenost se čtvrtečním banketem. Pravil totiž: "Byl to velkolepý úspěch, celý večer — veliký úspěch. Shromáždění bylo ohromné, nadšené a demokratické. Byl jsem tam velmi rád." V rozmluvě o příští demokratické národní platformě se vyslovil: "Chicagská platforma bude schválena ve své úplnosti a nové planky přidány o nových otázkách. Problém trustů bude nejdůležitějším ze všech."

KRONIKA UDALOSTÍ.

Lynčování běloch.

Tři bílí farmáři, James Humphrey a jeho dva synové, lynčováni byli ve čtvrtek v noci blíže vesnice Aley v okresu Henderson, asi 75 mil jihozápadně od Dallas, Tex. Před několika měsíci konstébl Melton z Aley zavražděn byl mužem, kterýž dopustil se jistého zločinu a kteréhož on chtěl zatknouti. Ozbrojení občané prohledali důkladně celé okolí, ale vraha nenašli. O Humphreyových bylo známo, že žili v přátelských stycích s uprchlíkem a proto podezřívání byli, že mu pomohli k útěku. Před několika dny objevil se vrah Meltonův v sousedství a důkladné přípravy byly vykonány k jeho chycení. Humphreyové se o tom dověděli a veřejně byli obviňováni, že zločince skrývali a pomohli mu i podruhé uprchnouti. To zle rozhorlilo lid z celého okolí a proto lynčování, na němž podílelo se třináct zakuklenců, provedeno.

Požár na Coney Islandu.

Na pověstném Coney Islandu, blíže New Yorku, "nejveselejším místě v Americe", vypukl v pátek časně ráno požár, kterýž zničil 200 dřevěných budov a natropil téměř za půl milionu dollarů škody. Policista Thomas Lynch a hasiči George Taggart a William Aldrich byli bolestně popáleni, když probouzeli spící obyvatele ohrožovaných budov. Richard Downs a William Durkin, hoši o věku 18 a 15 let, kteří spali v hotelu Zaza, byli popáleni velmi nebezpečně. Oheň povstal v Buschmannově pavilonu a policie má silné podezření, že byl založen. Zničený majetek byl pouze z malé části pojištěn, neboť společnosti pojišťovací žádají velmi vysoké premie z dřevěných budov na Coney Islandu.

Rychlá jízda automobilu.

Samohybný kočár, s Alex. Wintonem a J. E. Shinksem, přijel k new-yorské radnici z Clevelandu v 5:45 v pátek odpoledne. Automobil opustil Cleveland v 6 hodin v pondělí ráno, tak že vzdálenost 707 mil urazil ve čtyrech dnech, jedenácti hodinách a 45 minutách, o celé dva dny dříve, nežli majitel jeho doufal.

Vichřice ve Wisconsinu.

Divokou větrnou smrští zachváceno bylo město River Falls ve Wisconsinu krátce po 6. hodině v pátek večer. Snesla se s černého mraku na čtvrtou wardu, kdež vytrhla ze základů maštal Michaela Linehana, několikráte ní otočila a konečně postavila střechou dolů. V cihelnách Smithových všecky kolny byly rozbity a též stavení, kdež dělníci bydleli, zničeno. Na štěstí všichni ukryli se v čas do sklepa a tak unikli všelikému poranění. Harvey Veydt, šestnáctiletý hoch, zdvižen byl vysoko větrem a při pádu bylo mu několik žeber přeraženo. John Debois, chlapec asi 14letý, zasažen byl kusem dřeva a páteř vážně mu poškozena. V údolí South Fork bylo několik hospodářských stavení na farmách rozváleno, stromy zvyvraceny a jiná ještě škoda způsobena. Mrak, kterýž měl podobu trychtýřovou, hnal se nad údolím asi po tři míle a konečně se vznesl do výše.

Dewey přijede v říjnu.

Admirál Dewey oznámil odboru námořnictva, že přijede do New Yorku někdy kolem 1. října. Kde učiní Olympia zastávky na své cestě k domovu, v depeši neoznamuje. Zdraví admirálovo se prý vůčihledě lepší. Bydlí v pohodlném hotelu blíže moře, odkud neustále osvěžující větérek vane, což má na něho blahodárný vliv.

Pozůstatky plk. Stotsenberga.

Ve čtvrtek přijel do San Franciska vládní parník Sheridan, kterýž, mimo propuštěné vojáky a několik důstojníků, přivezl tělesné pozůstatky osmnácti vojínů zesnulých na Filipinách. Je mezi nimi též mrtvola plukovníka Stotsenburga, velitele pluku nebrasského a dvou jiných členů téhož pluku, seržanta M. J. Evanse a řadového vojáka Johna Blacka. Stotsenburg bude pohřben na národním hřbitově arlingtonském.

Povražděli celou rodinu.

Hrozného zločinu dopustil se J. E. Moss, jenž se svou rodinou bydlil ve stanu jihových. od Joplin, Mo., a živil se dobýváním rudy v opuštěných dolech. Když se nikdo od minulého úterka neukazoval, sousedé šli se podívat do stanu a tam naskytlo se jim děsné divadlo. Na zemi ležel Moss s hlavou prostřelenou a kolem něho leželi ostatní členové rodiny, žena a matka, nemluvňátko, 9letá dceruška a 9letý hošík a ložnými nářadími jakým těžkým kladivem roztříštěnými. Nemluvňátku byla dokonce hlava od tílka oddělena. Pohnutka zločinu, kterýž nepochybně spáchán byl otcem a manželem, známa není, neboť Moss těšil se poměrnému blahobytu, o čemž svědčí zařízení stanu a šat rodiny.

Novák má po nadějích.

Nejvyšší soud státu Iowa potvrdil rozsudek nižší instance ve známém případě F. A. Nováka z Waldorf, Ia., jenž poslán byl na doživotí do káznice v Anamose pro zabití Edwarda Murraye. Rozhodnutí psáno jest soudcem Grangerem, kdežto soudcové Waterman a Ladd podali mínění samostatná, různící se od náhledu většiny. Podrobnosti celé senzační aféry jsou snad dosud dobře známy a proto zmíníme se pouze krátce o celém případě. Novák, asi 35letý ženatý muž, všeobecné oblíbě se těšící, měl ve Waldorf obchod smíšeným zbožím. Odpoledne, 22. února 1897, viděn byl ve společnosti Edwarda Murraye v jednom hostinci a později večer také ve vlastním krámu. Téže noci obchod vyhořel až do základů a ve zříceninách nalezeno tělo, kteréž zprvu pokládáno bylo za mrtvolu Novákovu, ale později, hlavně dle vyplněných zubů, ztotožněny v něm pozůstatky Murrayovy. Novák z Waldorfu zmizel a teprve 12. července 1897 zatčen byl detektivem Red Perrinem v Klondiku, přivezen do Iowy a postaven před soud. Při procesu měl výtečné obhájce, ale přece jenom uznán byl vinným a odsouzen na doživotí do káznice. Nynějším rozhodnutím nejvyššího soudu byla mu vzata poslední naděje, že opustí ponuré zdi vězení.

Vojenský zákon v uhelné oblasti.

Všecky hostince v Mullan, Gem a Burke ve státě Idaho, kde před nedávnem udály se krvavé výtržnosti, byly zavřeny a vydávání časopisu Mullan Mirror zastaveno a redaktor, W. H. Stewart, zatčen pro uveřejňování pobuřujících článků. V některých dolech začne se brzy pracovati. Až dosud 325 havířů bylo pozatýkáno pro domnělé účastenství na výtržnostech 1. května. Koronerův výslech nebyl dosud skončen a vyžádá si ještě několik dní. Ze zabavených protokolů unie uhlokopů vyšlo na jevo, kteří neunioví dělníci měli býti vyhnáni z distriktu Coeur d'Alene.

Železniční neštěstí v Iowě.

Vlak dráhy Rock Island, kterýž vykonával spojení mezi Chicagem a Minneapolis, vjel na vymletou trať, asi čtyři míle jihovýchodně od Waterloo, Ia. v 1:15 v neděli ráno a všecky vagony byly roztříštěny. Osm lidí zůstalo na místě mrtvých, neb později zemřeli, kdežto 22 osob bylo poraněno. Mezi posledněji jsou také zdánlivě české jméno Anna Berka, z Tower, Minn. Strojvedoucí a topič neblahého vlaku v čas seskočili a vyvázli pouze s lehkým poraněním. — Z téže příčiny událo se ještě jedno neštěstí a sice na dráze Great Western, rovněž v Iowě. Vlak, kterýž opustil Saint Paul v sobotu večer, vyšinul se z kolejí dvě míle od Olewein v neděli ráno a téměř všecky vagony a lokomotiva jsou zničeny. Podivnou náhodou katastrofa vyžádala si pouze jeden lidský život. Richard Manning, černošský posluha z Minneapolis, byl zabit. Několik mužů a žen bylo poraněno, většinou lehce.

Cyklon v Dakotě.

Krajina v sousedství Bijou Hills, 25 mil jižně od Chamberlain, v Jižní Dakotě, navštívena byla v sobotu odpoledne, mezi 4. a 5. hodinou, vichřicí, jež vyžádala si sedm životů v rodině Charlese Petersona. Otec a šest dítek, tři hoši a tři děvčátka u věku od 3 do 15 roků, byli na místě usmrceni, kdežto matka a dvě dítky jsou poraněny tak těžce, že se pochybuje o jejich uzdravení. Větrná smršť utvořila se před očima několika set lidí a nejdříve zasáhla farmu Arí Codena, kdež všechny budovy a ploty zničila. Po té sbořila hostel a školu a pak zachvátila příbytek Petersonův. Mrtví a ranění byli zde rozrouleni po celé farmě, všichni hrozně zohaveni. Po budovách není ani památky. Dále zničila ještě větrná smršť majetek Criegorův a konečně vyzuřila se v horách. Dráha bouře byla pouze asi padesát sáhů široká a tři míle dlouhá. Vichřice provázena byla lijákem a kroupami, z nichž některé byly tak veliké, jako husí vejce. Je to první cyklon, kterýž se v této krajině objevil.

Dlouhá plavba novinářova.

Le Roy Lafe Smith, v dřívějších dobách dobře známý žurnalista v York, Neb., hodlá proplouti řekou Mississippi po celé její délce. Vyjede ve svém 14stopovém člunu z jezera Hernando De Soto v Minnesotě a cílem jeho bude mexický záliv. S. K. Langsdale z Waterloo, Ia., provázeti bude Smitha za účelem illustrování článků, které týž psáti bude pro jisté východní měsíčníky. Dobrodruzi nastoupí svoji zajímavou pouť někdy kolem 1. června.

Dítě zavraždilo otce.

Šerif Leedy vrátil se v neděli do Rapid City, Jižní Dakota, ze západní části okresu Pennington s Lenou Boutsovou, 14letou dívkou a její mladším bratrem, dětmi to Franka Boutse, jenž měl kontrakt na dodávání pražců pro trati B. & M. dráhu. Děvče zastřelilo svého otce ve čtvrtek v noci ranou z ručnice do hlavy. Otec byl prý neobyčejně surovým a bezcitným vůči své rodině. Nutil matku a děti k osekávání pražců a ani nedopřál jim do syta se najísti. Po vykonání hrozného činu děti připravily si hojnou snídani. Okolní sousedé mají s nimi soustrast' a omlouvají zločin týrané dívky.

Z KUBY.

K očekávanému návalu pro peníze, Spojenými Státy Kubáncům rozdávané, nedošlo. V Havaně započalo se s výplatou v sobotu v deset hodin ráno, ale všeho všudy přihlásilo se sedm mužů, ale z těch ani jediný nebyl vojákem. Zastávali v armádě místa služebnická. Poněvadž jména jejich nalézala se v seznamech, každý dostal $75. Kolem výplatního vozu, na němž nalezalo se $39,000 ve zlatě a $9,000 ve stříbře, stáli důstojníci kubánské armády a činili si posměšné poznámky, jak se dřívější povstalci hrnou pro americké peníze.

V neděli přihlásilo se 111 Kubánců k výplatě, ale z těch pouze jména třiceti nalezala se v seznamech a proto jedině tito peníze obdrželi. Ostatní měli též ručnice a prokázali se služebními vysvědčeními. Bylo vůbec shledáno, že seznamy armádní jsou velmi nespolehlivé. Mnohá jména jsou patrně smýšlená, též mrtví v listinách těchto dosud "žijí", ale za to opomenuto dosti vojáků, kteří skutečně sloužili. Z těch, kteří vyplaceni byli v neděli, 25 odevzdali zbraně — Mauserovky, Remingtonky a karabiny. Zbývajících pět vykázali se stvrzenkami od představených, že zbraně odvedli.

V Sagua la Grande sešlo se několik kubánských generálů, přijali resoluci proti Gomezovi a usnesli se rozpustiti své sbory a zbraně odevzdati představeným, ale od Spojených Států žádných peněz nepřijmou.

Generálmayor Fitzhugh Lee, vojenský guvernér departmentu Havana a Pinar del Rio, oznámil telegraficky gen. Brookeovi, že 200 Kubánců pod velením generála Rodrigueze, blíže Mariano, rozešli se ve středu s pevným rozhodnutím, nepřijmouti nabízeného odbytného od Spojených Států. Někteří prodali své zbraně, jiní vzali je s sebou. Podobně zachovává prý se velká většina dřívějších povstalců. Také se prosívá, že Kubánci ve vládní službě přispívati budou jistým procentem do fondu, z něhož by vypomáháno bylo původním bojovníkům za svobodu ostrova. Časopis La Discursion, v redakční úvaze, uznává nebezpečí, jaké by stávalo udržováním takového množství ozbrojených lidí, ale varuje před násilným odnímáním zbraní.

Generál Wood, jenž procestoval v posledních dnech provincii Santiago, zaslal odboru války depeši tohoto znění: "Právě jsem se vrátil z obhlídky důležitých vnitrozemských měst na severním pobřeží. Lidé pracují, žádný hlad; nikdo nežádal za osobní přispění během cesty; všude je ticho; žádné kubánské vojsko ve zbrani a žádné brigantství.

DROBNÉ ZPRÁVY.

* Kapitán Masterman, jenž velel dvěma praporům třináctého minnesotského pluku na Filipinách, povýšen byl guvernérem Lindem na majora.

* Kansasský guvernér Stanley obdržel telegram od sekretáře války Algera se sdělením, že dvacátému kansasskému pluku ponecháno bude na vůli vyvoliti si místo rozpuštění, poskytne-li stát příhodné místo. Guvernér Stanley ihned odpověděl, že Kansas s největší ochotou místo takové poskytne a o pohodlí vrátivších se dobrovolníků všemožně se postará.

* N parníku Sheridan vypluje ze San Franciska 2,000 nováčků do Manily pro armádu na Filipinách.

* V Kansas City zastřelil se jeden z nejpřednějších architektů tamních, William F. Hackney. V dopise, kterýž po sobě zanechal, praví, že vězel až po krk v dluzích a při svém služném nemohl prý rodinu náležitě vyživovati. Zanechává manželku a jednu dceru. Hackney byl jedním z architektů iowského státního kapitolu.

* Městská rada v Dubuque, Ia., zvýšila mzdu nádenníků na ulicích s $1.25 na $1.35 denně.

* Dráha Sioux City, O'Neill & Western, jež vede ze Sioux City, Ia., do O'Neill, Neb., prodána byla dražbou bratřím Todovým z New Yorku za $1,750,000. Hypotéka, na železnici vězící, obnášela $2,400,000.

* Levi Moore, o jehož zločinu, spáchaném v neděli týden v Kansas City, jsme se již zmínili, vykonal rozhodně dobrou práci. Všecky tři ženštiny, které postřelil, zemřely. Nejdříve dokonala Mecková, potom Landisová a konečně Campbellová.

* S brooklynského mostu v New Yorku skočil v neděli do východní řeky Howard Kretz a nikterak si neublížil. Pravil, že je theosofistou a chtěl dokázati, že tělo podrobeno je duchu do té míry, že při pevné vůli člověku ničeho se nestane při sebe větším nebezpečí.

* William Boone, jeden z nejpřednějších dobytkářů v okresu Johnson v Iowě, odsouzen byl v sobotu soudcem Wadem v Marion na rok do káznice pro neobyčejně surový útok na Franka Gibsona loni v prosinci. Boone pobodal Gibsona nožem v obličeji a na hlavě a mimo to pronásledoval jej celý blok, vyhrožuje mu neustále zabitím.

S jara cítíme se někdy churavými a když to vyšetřujeme, shledáme, že je zapotřeby játra uvést do pořádku. Dr. August Koenig's Hamburger Tropfen jest lék, kterýž se jeví zvláště účinlivým v podobných případech.

Frank Koutský

má největší ŽELEZÁŘSKÝ OBCHOD

v So. Omaha, č. 2408 N ul. -- Telefon: 162.

Upozorňuje ctěné rodáky, že má velkou zásobu "Herrick" ledových skříní, "Jewel" gasolin. kamen, ocelové renče "Majestic", drátěné ploty, drátěné letní okenice a dvéře atd. Kdo hodlá stavěti, nechť mne navštíví, prodám vše od železa lacino a na splátku. Též prodávám semena k setí. Opatřím vám žlábky pod okap střech, hleďte zásobiti se měkou vodou a nenechte ji téci podél stavení, aby se vám nesesedlo. Kamna pro domácnost mám nejosvědčenější druhy. t51r